

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/10/2017
Identifikačné číslo spisu: 1111244928
Dátum vydania rozhodnutia: 22.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1111244928.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu K., bývajúceho v D. zastúpeného FUTEJ & Partners, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Národná banka Slovenska, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša 1, o náhradu škody 211 484,72 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10 C 214/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. septembra 2016 sp. zn. 5 Co 350/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 25. novembra 2013 č. k. 10 C 214/2011-643 o zamietnutí žaloby a nepriznaní náhrady trov konania žalovanej. Zároveň rozhodol aj o nepriznaní náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania žalovanej. Potvrdenie prvoinštančného rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou majú predovšetkým za to, že súd prvej inštancie dospel k správneému záveru o neporušení povinností žalovanej pri výkone verejnej moci, resp. o nepreukázaní porušenia takejto povinnosti.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Dovoláním napadol tento rozsudok vo výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu v tejto časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie prvoinštančnému súdu. V dovolaní uviedol, že ho podáva podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“). Namietal, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces nepreskúmateľnosťou rozsudku odvolacieho súdu, pretože tento neprípustným spôsobom pracoval s doterajšou judikatúrou, keď sebe vhodnú citoval a rovnako dôležitú, pre neho priaznivú, zamlčal (nespomenul ju). Rozhodnutie odvolacieho súdu je tiež podľa neho založené na nesprávnom právnom posúdení veci, na nesprávnych skutkových zisteniach a na neúplnom dokazovaní.

3. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že podľa jej názoru rozsudok odvolacieho súdu vychádza z náležité zisteného stavu veci a aj z jej správneho právneho posúdenia. Preto navrhla dovolanie žalobcu odmietnuť, resp. zamietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote na podanie dovolania (§ 427 ods. 1 C. s. p.) stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), ktorá je zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal ďalšie procesné podmienky prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné.

5. V prvom rade sa zaoberal dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Za zmätočnosť vadu v zmysle uvedeného ustanovenia označil dovolateľ nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu konanie pred odvolacím súdom takouto vadou postihnuté nebolo. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom. Dovolanie v tejto časti preto bolo potrebné odmietnuť pre neprípustnosť podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

6. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom tvrdenou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ C. s. p., vec prejednávajúci senát pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dospel pritom k záveru, že i keď dovolateľ v dovolaní formálne označil za dovolací dôvod uvedené ustanovenie, vychádzajúc z obsahu dovolania v skutočnosti vyčítal odvolaciemu súdu nesprávne zistenie skutkového stavu veci. Napr. na strane 2 dovolania v piatom odseku uviedol, že „rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, nakoľko tieto zistenia vychádzajú z vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom, ktoré je neúplné“. Ak je v dovolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci odôvodnené tým, že skutkové zistenia a z nich vyplývajúci skutkový záver sú chybné, teda že skutkový stav, z ktorého vychádzal odvolací súd, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, nie je z obsahového hľadiska splnená zákonná náležitosť dovolania vyplývajúca z § 428 C. s. p., a to jeho odôvodnenie dovolacími dôvodmi. V tomto ustanovení sa totiž za jednu z náležitostí dovolania považuje aj uvedenie toho, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody). Civilný sporový poriadok pritom v ustanoveniach § 420 a § 421 rozlišuje dva druhy dovolacích dôvodov. V prvom prípade (§ 420 C. s. p.) sa jedná o dovolanie podané z dôvodu existencie tzv. zmätočnostných vád a v druhom prípade (§ 421 C. s. p.) sa jedná o dôvod dovolania spojený s právnym posúdením veci. Nesprávne či nedostatočné zistenie skutkového stavu ako dovolací dôvod Civilný sporový poriadok nepozná.

7. V predmetnej veci v súvislosti s právnym záverom odvolacieho súdu, pre ktorý bola žaloba

zamietnutá, t. j. že nebolo preukázané, že by žalovaná riadne nevykonávala dohľad nad dohliadanými subjektmi, dovolateľ v dovolaní výslovne uviedol, že z predložených listinných dôkazov vyplýva opak. To znamená, že namietal skutkové zistenia ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, z ktorého vychádzal odvolací súd. Rovnako aj v prípade námietky voči ďalšiemu záveru odvolacieho súdu, že žalobu bolo potrebné zamietnuť aj z dôvodu, že nárok na náhradu škody môže byť úspešne uplatnený proti štátu iba vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky voči dlžníkovi v konkurznom konaní, výslovne uviedol, že odvolací súd v súvislosti s týmto záverom nevyhodnotil správne ňou navrhnuté dôkazy. Nesprávne zistenie skutkového stavu však, ako už bolo uvedené vyššie, nie je podľa C. s. p. dovolacím dôvodom. Dovolací súd ani nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 C. s. p.). Táto viazanosť zisteným skutkovým stavom je nevyhnutným predpokladom pre skúmanie správnosti právneho posúdenia veci, pretože podstatou právneho posúdenia veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových), preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu. Preto dovolanie žalobcu v časti, v ktorej formálne uviedol, že ho podáva aj podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. nespĺňalo náležitosti vyplývajúce z § 428 C. s. p., čo bolo dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. d/ C. s. p.

8. Aj v prípade, ak by sa malo vychádzať z toho, že uvedením ustanovenia § 421

C. s. p. v dovolaní je bez ďalšieho splnená náležitosť dovolania v zmysle § 428 C. s. p. (teda jeho odôvodnenie dovolacím dôvodom, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci), bol by v preskúmvanej veci daný dôvod na odmietnutie dovolania v časti uplatnenia tohto dovolacieho dôvodu, a to pre nesplnenie požiadavky vyplývajúcej z § 432 ods. 2 C. s. p., t. j. pre nevymedzenie, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Právnym posúdením veci je totiž činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Takáto argumentácia v dovolaní žalobcu absentuje. Nevymedzenie dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p. je dôvodom na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p.

9. Napokon dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v súvislosti s právnym záverom odvolacieho súdu, že nárok na náhradu škody môže byť úspešne uplatnený proti štátu iba vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky voči dlžníkovi v konkurznom konaní, nešlo o právnu otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu (to záviselo od záveru o nepreukázaní prvého základného predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to predpokladu nesprávneho úradného postupu; neexistencia škody bola uvedená len ako argument navyše). V dôsledku toho (ak by dovolanie inak spĺňalo všetky náležitosti) by, pokiaľ ide o túto otázku, nebol splnený predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z § 421 ods. 1 C. s. p., čo by zakladalo dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol.

11. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1

C. s. p. tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniť žalobca (§ 256 ods. 1 C. s. p.), žalovanej žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.